

A csíkkozmási falumúzeum

Csíkkozmás (Cozmeni, Hargita megye) Alcsík azon települései közé tartozik, ahol már a XIX. század második felében igen erős polgárosodási folyamat indult el. Emiatt tipikus parasztház nincs is a faluban. A hagyományok felkutatása, a népdalgyűjtések kevés eredménnyel zárulnak, a falu idős emberei sem nagyon emlékeznek. Még él a népviselet, de az újabb, ünnepebb (fekete-piros) formája.

E helyzetből született az alap gondolat, hogy mindazt, ami még itt fennmaradt a régi paraszti háztartásokból, gazdaságokból, gyűjtsük össze, előzzük meg nyomtalanul való eltűnésüket, mentsük, ami még menthető.

Maga a ház, még akkor is, ha nem tipikus székely parasztház, nagy értékkel bír, hiszen az egyik legrégebbi a faluban. Adataink szerint 1882-ből való. Tulajdonosa a falu akkori tanítója, akinek egyik gyermeke, Kovács Dénes a csíkszeredai múzeum alapítója volt. Ma a család egyetlen élő gyermeke, Kovács Ferenc Koppenhágában lakik.

A gyűjtés még az 1970-es, 1980-as években kezdődött, az iskolában. Aztán abbamaradt. Végül 2007. nyarán a Bojzás és Bojzácská táncsoport tagjai, illetve Simon Edit óvónő gyűjtötték össze a kiállításra került tárgyakat. A múzeumot a *Csíkkozmási falunapok* rendezvénysorozat keretében avatták fel augusztus 1-jén Bodó Dávid jelenlegi polgármester vezetésével.

A ház berendezésnél igyekeztünk abból gazdálkodva, ami összegyűlt, olyan szobabelsőt kialakítani, illetve úgy elhelyezni az összegyűlt tárgyakat, eszközöket, hogy némi sejtést is adjunk egykori rendeltetésükről. Egyes eszközök mellé még szükséges kitenünk egy-egy leírást használatuk módjáról.

Ha valaki bemegy és szétnéz, egy sokrétű, két szobában elhelyezett gyűjteményt talál. Ezért nem nevezném tájháznak, sokkal inkább illik rá a falumúzeum megnevezés. De – az egyelőre csekély mennyiségű gyűjtemény ellenére – vigasztal a tudat, hogy legalább ezek a tárgyak fennmaradnak unokáinknak.

Szász Lenke

